

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 53. europaudvalgsmøde

Dato: torsdag den 10. september 2020

Tidspunkt: kl. 14.30

Sted: vær. 2-133 og Microsoft Teams

Til stede: Tanja Larsson (S), Jens Rohde (RV), Anne Valentina Berthelsen (SF), Victoria Velásquez (EL), Jan E. Jørgensen (V), Kim Valentin (V), Morten Messerschmidt (DF) og Katarina Ammitzbøll (KF).

Desuden deltog: Erhvervsminister Simon Kollerup.

Jan E. Jørgensen fungerede som formand under hele mødet.

Punkt 1. Rådsmøde nr. 3767 (konkurrenceevne – indre markedsdelen) den 18. september 2020

EUU alm. del (19) – bilag 937 (kommenteret dagsorden)

Erhvervsministeren forelagde alle sager til orientering.

1. Rådskonklusioner om et styrket Indre Marked

– *Politisk drøftelse og vedtagelse*

Rådsmøde 3767 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Erhvervsministeren: Rådskonklusionerne forventes vedtaget på mødet. Konklusionerne ridser landenes vision op for videreudvikling af det indre marked i lyset af genopretningen af den europæiske økonomi. Det understreges, at det er en forudsætning for genopretningen, at medlemsstaterne overholder de fælles regler, som vi allerede er blevet enige om. Derudover skal vi også iværksætte en fælles indsats til gavn for vores virksomheder for at fjerne byrder og barrierer.

Rådskonklusionerne opfordrer desuden til, at grøn og digital omstilling bliver omdrejningspunktet for genopretningen. Endelig påpeger rådskonklusionerne behovet for at styrke EU's strategiske autonomi, så vi bliver mindre afhængige af udenlandske nøgleteknologier.

Regeringen støtter udkastet til konklusioner og lægger vægt på, at et effektivt og fremtidssikret indre marked bliver fundamentet for genoprettelsen af den europæiske økonomi. Det er vigtigt, at det indre marked ikke bare bringes tilbage til situationen før covid-19 – det indre marked skal selvfølgelig videreudvikles. Og det kræver bl.a., at alle lande bliver bedre til at implemen-

tere vores fælles regler, og at uretfærdige barrierer fjernes. Det kan f.eks. være inden for det digitale indre marked.

Derudover lægger regeringen vægt på, at den grønne, digitale og cirkulære omstilling fremmes. Disse vækstdrivere kan bidrage til at få EU ud af krisen og ikke mindst styrke vores konkurrenceevne globalt. Mange af disse elementer er også medtaget i rådskonklusionerne.

2. International konkurrenceevne og industriel resiliens

– Politisk drøftelse

Rådsmøde 3767 – bilag 1 (samlenotat side 8)

Erhvervsministeren: Det forventes, at drøftelsen vil fokusere på, hvordan EU skal konkurrere med Kina og USA efter corona. Her lægger vi også vægt på, at et styrket og fremtidssikret indre marked er helt centralt, når det kommer til at styrke EU's konkurrenceevne, og fra dansk side er det en prioritet, at EU's grønne og digitale strategi udgør rygmarven i den langsigtede indsats, der skal styrke EU's konkurrenceevne. Ved at sætte standarderne højt i den grønne omstilling kan vi og resten af EU være med til at inspirere globalt og indtage styrkepositioner på nye markeder i vækst.

I drøftelserne af EU's industrielle resiliens vil erfaringerne fra covid-19-epidemien komme i spil. Jeg forventer, at omdrejningspunktet vil være, hvordan vi kan sikre en mere robust industri og tilsvarende også robuste forsyningskæder.

Fra dansk side bakker vi op om at styrke EU's forsyningsikkerhed. Regeringen støtter i den forbindelse ambitionen om at mindske EU's afhængighed af tredjelande, når det kommer til strategisk vigtige teknologier, men vi er samtidig en lille og åben økonomi, som i høj grad drager fordel af den handel, vi har med udlandet. Regeringen lægger derfor samtidig vægt på, at indsatsen med at sikre større forsyningsikkerhed ikke må lede til egentlig protektionisme. Det er derfor en prioritet, at man i indsatsen med at skabe en mere robust industri har fokus på at diversificere forsyningskæderne og herigennem sikre sig uafhængighed af forsyninger fra enkelte lande frem for at afvikle globale forsyningskæder og værdikæder.

Danmark er et eksporterende land, og det skal vi holde fast i og blive ved med. Det er også noget, som vi prioriterer, som I ved, med de otte genstartteams for dansk eksport, som vi har nedsat.

3. Eventuelt

Erhvervsministeren: Jeg vil kort orientere om et forslag, som Kommissionen fremsatte i juli, og som hører under Økofin. Det drejer sig om en genopretningspakke med fokus på EU's kapitalmarkeder, som skal understøtte finansieringen af virksomheder i forbindelse med covid-19-krisen. Pakken indeholder forslag om målrettede ændringer af direktivet om markeder for finansielle instrumenter, prospektforordningen og reglerne om sekuritisering samt afledte ændringer af kapitalkravsforordningen. Kommissionen har også foreslået ændringer af forordningen om finansielle benchmarks. Forslaget forsøger bl.a. at tage hånd om, at det britiske rentebenchmark, LIBOR, forventes at ophøre i slutningen af 2021. Et meget stort antal kontrakter, som er bundet op på benchmarket, skal dermed genforhandles. Der er lagt op til en hurtig proces om forslagene, hvor der måske vil blive opnået enighed i Rådet i oktober, og finansministeren vil derfor forelægge sagerne muligvis allerede forud for Økofin i begyndelsen af oktober.

4. Siden sidst

Erhvervsministeren: Jeg vil orientere om en sag, som har flyttet sig siden sidst, nemlig forslaget om adgang til anlæggelse af gruppesøgsmål i forbrugersager. Grundet covid-19 blev forhandlingerne for en stund sat på pause, men den 22. juni blev der så indgået en aftale med Europa-Parlamentet. Regeringen har været meget opmærksom på sagen, der er kompleks, fordi vi åbner for en ny metode til forbrugerbeskyttelse på tværs af grænserne. Det er positivt, at de europæiske forbrugere får nye muligheder for at håndhæve deres rettigheder – også på tværs af grænser – men nye mekanismer skal opbygges ordentligt og skal kunne passe ind i de enkelte lande. Derfor vil jeg fremhæve, at medlemsstaterne samtidig hver især har mulighed for at beholde deres egen tilgang til, hvordan sådanne sager kører, og at der er taget hånd om, at virksomhederne beskyttes mod uegnede søgsmål. På den baggrund er vi tilfredse med aftalen, der giver forbrugerne nye muligheder for at håndhæve deres rettigheder.

Jens Rohde mente, at rådskonklusionerne var holdt i alt for generelle vendinger, som det i øvrigt ofte var tilfældet. Ingen kunne være uenige i konklusionerne, men hvordan skulle de nævnte mål konkret nås? Det håbede han regeringen gjorde sig nogle overvejelser om og ville give nogle bud på under sit indlæg på rådsmødet. Når man siger, at man vil være verdens bedste, må man også kunne fortælle, hvordan man vil opnå det.

Kim Valentin udtrykte glæde over, at regeringen var opmærksom på, at omsættelige gældspapirer er vigtige i den forestående krise. Her burde man tage afsæt i den hjemlige praksis.

Erhvervsministeren tog bemærkningerne til sig og svarede Jens Rohde, at det at være meget konkret ofte medfører større uenighed. Men der lå naturligvis overvejelser bag de generelle formuleringer. Alle medlemslande kunne f.eks. måske nok være enige om at håndhæve indre markedsreglerne, men ikke alle levede i tilfredsstillende grad op til det.

Konkret kunne man bl.a. opnå den ønskede konkurrenceevne og resiliens ved at indrette forsyningskæderne sådan, at de ikke kun er afhængige af et enkelt led eller et enkelt land, ligesom ressourcerne i værdikæderne kan udnyttes bedre ud fra en tankegang om cirkulær økonomi med en hurtig og agil omstilling af produktionen, så et land selv kan blive leveringsdygtigt i noget af det, det måtte mangle.

Katarina Ammitzbøll påpegede, at det også handlede om at lytte til erhvervslivets erfaringer og ikke blot diskutere emnet blandt ministrene. Erhvervslivet var nemlig allerede i fuld gang med at diversificere forsyningskæderne. Desuden skulle man ikke bare tænke konkret, men også mere strategisk. Man måtte sørge for at skabe produktioner inden for EU, der fjerner noget af sårbarhed. Som når varer, som før blev produceret i Fjernøsten, nu i betydeligt omfang blev produceret i bl.a. Rumænien og Bulgarien, altså inden for EU. Resiliens – eller modstandsdygtighed – er også at omlægge produktioner og at styrke regionaliseringen. Tyskland investerede f.eks. massivt i godstransport.

Jens Rohde udtrykte enighed med Katarina Ammitzbøll og supplerede ved at oplyse, at man alene i Hamburg havde investeret 5 mia. euro i jernbaner for at løse de store flaskehalsproblemer. Det problem burde EU tage under sine vinger og få behandlet, og Jens Rohde havde således altid ønsket, at man omdannede strukturfondsmidlerne til infrastrukturfondsmidler. Dermed kunne man bygge, hvad der svarede til 159 Storebæltsbroer hvert 7. år i Europa. Det kunne skabe massiv vækst, beskæftigelse og forsyningsikkerhed.

Han reagerede på ministeren eksemplificering med håndhævelse af reglerne: Jovist skulle man sørge for det, men man håndhæver ikke regler, der ikke er hjemmel til. I stedet kunne det være interessant at vide, om regeringen gjorde sig overvejelser om, hvordan Danmark kunne blive bedre til at implementere fælles EU-direktiver hurtigere. Den tidligere regering havde nedsat et implementeringsudvalg, som denne regering vistnok havde nedlagt. Formålet med at nedsætte det var at sørge for, at implementeringerne bliver nogenlunde ensartede, så man ikke pådrager sig selv unødige konkurrenceulempen. Et eksempel på et direktiv, hvor en vis slytning af implementeringen i Danmark havde haft negativ effekt, var ophavsretsdirektivet. Det havde haft stor værdi, nu hvor Koda og Google forhandlede om en ny aftale, mens dansk musikindhold var fjernet fra YouTube.

Erhvervsministeren svarede, at Danmark faktisk var et af de lande, der var gode til at implementere indremarkedsregler, og han forklarede, at Implementeringsudvalget ikke som sådan var nedlagt, men at det nu var lagt sammen med et andet organ i Erhvervslivets EU- og Regelforum til varetagelse af de samme funktioner. Grunden til sammenlægningen var, at den samme problematik gør sig gældende, hvad enten reglerne kommer fra EU eller hjemmefra. Ministeren havde holdt sit første møde i det nye fælles organ og fortalt om sine høje ambitioner på området. Nu så han frem til at se, hvad de ville komme med af forslag. Dette sagde han for at understrege, at de sager, han fremlagde for Europaudvalget, ikke blot bestod af ord; der var også et egentligt arbejde i gang.

Anne Valentina Berthelsen glædede sig på Socialistisk Folkepartis vegne over, at regeringen og Rådet havde sat kursen i retning mod en grøn omstilling, ligesom hun kvitterede for Katarina Ammitzbølls og Jens Rohdes interesse i jernbaneinvesteringer.

Hun havde finkæmmet samlenotatet for nogle tanker om fair skattebetaling for virksomheder, men havde ikke fundet noget. Socialistisk Folkeparti mente ellers, at fair skattebetaling var meget vigtigt for et velfungerende indre marked. Ville regeringen prioritere at kæmpe for at få det med i rådskonklusionerne?

Hun henviste desuden til aktuelle drøftelser om and for land-rapporteringerne. Kunne ministeren give en status over, hvor langt var de var, selvom emnet ikke var på dagsordenen?

Erhvervsministeren istemte begejstringen for, at grøn omstilling fik lov at fylde i rådskonklusionerne. Erhvervslivet ville få adgang til et egentligt erhvervseventyr med gradvis væsentlige markedsandele, efterhånden som omstillingen tog fart.

Om fair skattebetaling sagde han, at der var blevet udsendt en henstilling fra EU-Kommissionen om skattelykomplekset i relation til finansiel støtte. Det er imidlertid et meget bredt begreb, hvorfor regeringen havde drøftelser i gang med Kommissionen for juridisk at afklare den nøjagtige rækkevidde. Når afklaringen forelå, ville det blive klart, hvad det betød for coronahjælpepakkerne. Indtil da var det ingen hemmelighed, at man i Danmark havde valgt at bruge de rammer, EU-retten giver, til at håndhæve fair skattebetaling i forbindelse med hjælpepakkerne.

Land for land-rapporteringen havde haft en svær fødsel, hvor regeringen havde haft en mere ambitiøs tilgang end den, der blev givet udtryk for i forslaget. Der blev fortsat ledt efter muligheder for et kompromis, som kunne føre sagen videre, men indtil videre havde et blokerende mindretal haft held til at holde på den. Men sagen udgjorde en vigtig prioritet for regeringen, som ufortrødent kæmpede for høje ambitioner, hver gang den var på dagsordenen.

Mødet sluttede kl. 15.00.